

„Daj się poprowadzić zmysłom” – UWAŻNI OBSERWATORZY

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA przedszkoli i klas I-III szkół podstawowych

Zanim poznasz wystawę **schronienie: dobrostan**, pomyśl przez chwilę z czym kojarzy Ci się to słowo.

A może Ty też jesteś **schronieniem**? Przecież kryją się w Tobie uczucia, emocje, myśli, pomysły, idee, Twoja kreatywność. Jest tego znacznie więcej, prawda?

Zapraszamy Cię do uważnego obserwowania i aktywnego działania w czasie odkrywania tej wystawy. Pomyśl, co przestrzeń naszego Spichlerza-wystawy chce Ci dziś powiedzieć, pokazać, co chce w Tobie poruszyć, do czego Cię zainspirować.

Chodząc po wystawie odkrywaj opowieść o ludziach będących częścią natury, podlegających jej prawom i cyklom. Dowiedz się, czy ludzie potrafili kiedyś żyć w zgodzie z naturą. Zastanów się, jak jest teraz.

Przed Tobą wędrówka po czterech przestrzeniach wystawy (poziomie 0, piętrze I i II oraz ogrodzie). Zapraszamy do twórczego odkrywania wystawy dzięki scenariuszowi zajęć dla przedszkoli i klas I-III szkół podstawowych poprzez wejście w rolę **UWAŻNYCH OBSERWATORÓW**. Obejrzyjcie wspólnie wystawę i starajcie się być uważnym na siebie i na to, co znajdują się wokół.

Cel: Zaangażowanie młodego odbiorcy w aktywne odkrywanie wystawy. Zachęcenie do twórczej aktywności i pogłębionej refleksji.

Słowa klucze: uważność, obserwacja, doświadczenie, oddech, ruch, dotyk.

Pytania przewodnie: Jak często jesteśmy uważni na to, co nas otacza? Jakimi zmysłami poznajemy świat?

INSTRUKCJA KROK PO PROKU

JAK RYBY W WODZIE

(poziom 0)

Jesteśmy na parterze. To przestrzeń pełna przedmiotów związanych z wodą, dlatego w naszej podróży najpierw zanurzymy się pod jej powierzchnię. W Morzu Bałtyckim mieszka ponad 100 gatunków ryb. Każdy z nich ma swój unikalny wygląd i sposób zachowania. Mieszkają również na różnych głębokościach. Wyobraź sobie, że wszyscy jesteśmy rybami. Jak byśmy się czuli? Jaki byłby twój oddech? Zastanów się nad tym chwilę.

Teraz dobierz się w parę z inną rybą. Stańcie tak, by wasze plecy się ze sobą stykały i spróbujcie oddychać razem - pamiętajcie, że jesteśmy w wodzie. Zamknijcie oczy i poczujcie jak Wasze ramiona wspólnie podnoszą się i opadają, kiedy bierzecie wdech i robicie wydech. Dajcie sobie na to kilka minut.

Pamiętaj, żeby być na siebie uważnym. Morze jest przestrzenią cichą, spróbujcie wykreować taką przestrzeń.

OD NASIONA DO ROŚLINY

(I piętro)

Jesteśmy na pierwszym piętrze. Po lewej stronie jest dużo przedmiotów, które służyły rolnikom do pracy na polu przy uprawie warzyw i owoców. Żeby plony wyrosły, najpierw potrzebne były nasionka.

Każde nasionko, by wykiełkować, potrzebuje odpowiedniej gleby, słońca i wody. Wyobraź sobie, że jesteś nasionkiem, z którego może wyrosnąć roślina. Wybierz sobie jedno miejsce na wystawie. Stań tak, by mieć przestrzeń dla siebie. Teraz powoli schyl się do podłogi. Zamknij oczy i poczekaj chwilę. Promienie słońca padły na Twoje plecy i twarz. Czujesz, że się budzisz. Powoli wyprostuj palce i dłoń w górę. Teraz przyszedł deszcz. Krople spadły na Ciebie i nawodniły Cię. Masz teraz już siłę, by wyprostować drugą rękę do góry. Teraz poczuj, jak delikatnie wyprostowujesz nogi i wstajesz, ale jeszcze nie prostuj pleców oraz nie otwieraj oczu. Poruszaj się powoli. Czujesz jak wyrastasz na silną i stabilną roślinkę. Kiedy już stajesz na prostych nogach i wyprostowałeś plecy – otwórz oczy i popatrz, jak wyrosły inne roślinki.

PSZCZELE ROZMÓWKI

(I piętro)

Stojące na podestach domki ze słomianymi dachami, które widzisz na wystawie, to ule. Czy kiedyś obserwowałeś, jak leci pszczoła? Jak ląduje na kwiecie? Jak myślisz: co się wtedy dzieje?

Gatunek pszczoły, który najczęściej spotykamy w życiu, to pszczoła miodna. Czy wiesz, że żeby powstał miód, potrzeba wielu pszczół, które działają we wspólnym celu? Pojedyncze owady latają w poszukiwaniu nektaru i pyłku z kwiatów, by potem wrócić do ula, w którym cały rój ciężko pracuje nad tym, by budować plastry miodu.

Wyobraź sobie, że jesteś jak pszczoła. Popatrz na osoby, które Cię otaczają. Czy wiesz, że pszczoły komunikują się ze sobą za pomocą dźwięków? Każdy dźwięk oznacza coś innego. Ustalcie wspólnie, jaki dźwięk wydaje pszczoła. Pamiętaj, że pszczoły są małe i niezbyt głośne. Zamknij oczy i kiedy jedna z pszczół wyda dźwięk, te, które są najbliżej, muszą do niej dołączyć. Niech każdy ma okazję raz zabzyczeć (powtórzcie to tyle razy, ile Was jest). Nie otwieraj oczu, niech prowadzą Cię dźwięki.

LEŻAKOWANIE W MUZEUM

(II piętro)

Na wystawie znajdują się dwa dywany położone jeden na drugim. Jeśli to możliwe, połóż się na nich. Zadbaj o swoją wygodę i komfort innych. Poczuj materiał, na którym leżysz. Możesz wyczuć jaką ma fakturę? Czy jest dla Ciebie przyjemny? Czy czujesz się na nim wygodnie?

Zamknij oczy, weź głęboki oddech i wyobraź sobie, że grasz na bazunie (to tuby, na której grali pasterze i możesz je obejrzeć na pierwszym piętrze wystawy). Wypuszczając powoli powietrze, zacznij cicho mrużyć. Powtarzaj tę czynność przez chwilę. Staraj się wsłuchać, jak dźwięk wypełnia salę wystawową. Za pomocą muzyki możemy mieć kontakt z powietrzem, które nas otacza. Drgania i kontrolowany oddech pozwalają nam poczuć się bezpiecznie i spokojnie.

Nie otwierając oczu przestań mrużyć. Czy słyszysz dźwięk, który jest na wystawie? Wsłuchaj się w niego i pozwól sobie być tu i teraz.

POWROTY DO GNIAZDA

(ogród)

Wewnątrz ogrodu możemy obserwować zmieniające się pory roku. Rozejrzyj się wokół siebie. Jaka jest teraz pora roku? Jak myślisz, co teraz robią ptaki?

Zróbcie krótkie zadanie ruchowe. Stańcie w grupie blisko innych, w kole, tak jakbyście razem tworzyli największe gniazdo. Na gest nauczyciela/nauczycielki – podnieście ręce, jak ptak do lotu. Na kolejny -

rozpocznij swój lot i rozlećcie się w najbliższej przestrzeni. Na kolejny gest - wróć do wspólnego gniazda.

Powtórzcie to zadanie kilka razy, ale w każdym kolejnym niech Wasz lot będzie inny. Zobacz, jaki. Powolny albo w zygzaku?